

Onderwerp Veiligheidsmonitor 2023

Ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14050

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 109456-2024

Datum 24 april 2024

Uw brief
van

Uw kenmerk -

Geachte lezer,

Hierbij bieden wij u de veiligheidsmonitor over 2023 aan. De monitor bestaat uit cijfers afkomstig van de politie over incidenten en misdrijven, cijfers over meldingen bij het Meldpunt Overlast en Zorg (MOZ) en de uitkomst van de raadpleging van het inwonerspanel Groningen Gehoord. De monitor is thematisch ingedeeld volgens de veiligheidsthema's uit het beleidskader veiligheid 2021-2024¹. Een aantal cijfers uit de veiligheidsmonitor lichten we in deze brief kort toe.

Opvallend is de stijging in wapenbezit overige wapens. Daarnaast zien we een sterke stijging in fraude met onlinehandel en een daling van cybercrime. Voor deze cijfers geldt dat de meldingsbereidheid erg laag is, waardoor de aantallen erg wisselend kunnen zijn. Beide vormen van criminaliteit zijn de laatste jaren wel in opkomst.

Drugs, wapenbezit en wapenhandel

De geregistreerde categorieën van drugsincidenten zijn bezit, handel, vervaardigen en overig van zowel hard- als softdrugs. Er is een stijging te zien in het aantal drugsgerelateerde incidenten die bekend zijn bij de politie. De stijging in incidenten is te wijten aan een stijging in de categorieën bezit en handel, terwijl vervaardigen en overige incidenten gedaald zijn ten opzichte van 2019.

Het aantal registraties van illegaal wapenbezit is in 2023 sterk gestegen.

¹ <https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Bijlage-Beleidskader-Veiligheid-2021-2024-versie-1.pdf>

Financieel-economische criminaliteit

Bij financieel-economische criminaliteit gaat het om misleidend of onrechtmatig gebruik van een op geld waardeerbaar aspect binnen, of in relatie tot, een zakelijke aangelegenheid. Verschillende vormen van financieel-economische criminaliteit worden geregistreerd bij de politie. Voorbeelden van financieel-economische criminaliteit zijn fraude met betaalproducten, identiteitsfraude, uitkeringsfraude, subsidiefraude, vastgoedfraude, fraude met onlinehandel en witwassen. De meest gemelde vorm is fraude met onlinehandel. Hierbij gaat het om aanbieden van producten, die vooruitbetaald moeten worden, waarna de fraudeur niet tot levering overgaat.

In 2023 is het aantal meldingen van fraude met onlinehandel gestegen ten opzichte van 2021 en 2022. Er wordt voor deze vorm van criminaliteit echter weinig aangifte gedaan. Uit landelijke cijfers² blijkt dat slechts 13% van de slachtoffers van online criminaliteit dit meldt bij de politie. De gerapporteerde aantallen in deze veiligheidsmonitor zijn dus slechts het topje van de ijsberg en dit zorgt er ook voor dat aantallen erg kunnen fluctueren van jaar tot jaar.

Drie andere vormen van financieel-economische criminaliteit die vaker voorkomen zijn fraude met betaalproducten, identiteitsfraude en witwassen. Het aantal incidenten van deze drie vormen is in 2023 gedaald of nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van zowel 2019 als 2022.

Cybercriminaliteit

Onder cybercriminaliteit worden alle vormen van bezitsaantasting gerekend, waarbij een ICT-middel (computer, telefoon, tablet etc.) het middel tot plegen is en is gericht op een ander ICT-middel. Voorbeelden hiervan zijn hacking (ook via phishing), ransomware en malware. In 2023 is het aantal incidenten van cybercrime gedaald ten opzichte van 2020-2022.

Aan de leden van het inwonerspanel is gevraagd of ze slachtoffer zijn geworden van cybercrime. Hiervan geeft 14% aan slachtoffer te zijn geweest en van deze 14% heeft 6% melding gemaakt bij de politie.

Jeugd, zorg en veiligheid

Het aantal door de politie geregistreerde meldingen van overlast door jeugd heeft een dalende trend. Zowel ten opzichte van 2019 als ten opzichte van 2022 is het aantal meldingen bij de politie gedaald. Het aantal meldingen van jeugd- en jongeren overlast bij het Meldpunt Overlast en Zorg is in 2023 daarentegen gestegen. Deze stijging wordt vooral gedreven door een zeer sterke stijging op één locatie in gebiedsdeel Zuid.

Ten opzichte van 2022 is het aantal meldingen van overlast door een verward/overspannen persoon licht gedaald. Deze daling zien we vooral in de

² 'In- en doorstroom van online criminaliteit in de strafrechtsketen' (2023). S. Ruiter, M. van Leuken, T van Ruitenburch, J. Schiks, en Leukfeldt, R. Een rapport van het wetenschappelijk onderzoek- en datacentrum (wodc.nl).

wintermaanden. Op de lange termijn zien we echter nog steeds een stijging in het aantal meldingen van overlast door een verward/overspannen persoon.

Veilige leefomgeving en overlast

Het aantal meldingen per 1000 inwoners bij het Meldpunt Overlast en Zorg is in 2023 constant gebleven ten opzichte van voorgaande jaren. Uit het inwonerspanel komt naar voren dat de overlastindicator (overlast als gevolg van geluid, jongeren, buurtbewoners) in 2023 licht is gedaald, zowel vergeleken met voorgaande jaren als ten opzichte van 2019. Aan de leden van het panel is gevraagd of ze zich wel eens onveilig voelen in de eigen wijk. In 2022 voelde 20,6 procent zich wel eens onveilig in de eigen wijk en in 2022 is dit percentage met 19,3 procent iets gedaald. Het percentage van de panelleden dat in 2021 slachtoffer is geweest van een (poging tot) woninginbraak, bedreiging of mishandeling bedraagt 9,4 procent. Dit percentage is vergelijkbaar met het percentage in 2022, maar wel gestegen ten opzichte van 2019.

Waar nodig zijn de benoemde onderwerpen direct opgepakt door de verantwoordelijke partijen, daarnaast nemen we deze informatie mee in de prioriteiten die we stellen in ons nieuwe kader 2025-2028.

De volgende monitor bieden wij u in april 2025 aan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.